
Budeme mít školné?

Budeme mít školné?

PRAVO

2.6.2010, rubrika: Publicistika, strana: 6, autor: Petr Uhl

Když konečně, po více než sedmi měsících od voleb, dostala 19. ledna 2007 koaliční vláda Mirka Topolánka, Miroslava Kalouska a Martina Bursíka díky dvěma soc. dem. přeběhlíkům důvěru Sněmovny, přišla asi dvě hodiny po hlasování v ní z USA zpráva – podle Topolánka „depeše“, podle šouravých novinářů esemeska – navrhuující umístění amerického radaru na území ČR.

Návrh od Bushe přišel až po hlasování ve Sněmovně. To aby neovlivnil zelené a možná i jiné poslance, kteří zrovna nezastávali názor, že Češi musejí z vděčnosti strýci Samovi vyhovět, když mu radar udělá dobře.

Zatím nevíme, s čím přijde nová vláda poté, kdy dostane důvěru Sněmovny. Vláda Jana Fischera je ale její předskokanka. Nominanti za ODS a sympatizanti TOP 09 v ní mají rozhodující slovo. Na poslední chvíli prosadila spornou věc, aby nepříjemné překvapení nebylo na nové vládě, tedy předstupeň školného na vysokých školách. Jen TOP 09 má v programu průběžně vybírané školné, zatímco ODS a VV prosazovaly zatím jen školné odložené, které by studenti platili ve splátkách až po studiu.

Byla to variace na oznámení radaru. Záměr zavést školné oznámila Fischerova vláda hned po volbách, a ne před nimi, aby se třeba volič nezalekl a nedal hlas stranám, které zavedení školného na vysokých školách odmítají.

Fischerova vláda na to šla od lesa. Oznámila pouze, že schválila plán finanční pomoci vysokoškolským studentům. Budou prý dostávat finanční podporu, která jim pokryje „náklady na studium“. Zamlžila, zda mezi ony náklady řadí i školné, prý až později. Oněch až 54 tisíc korun ročně jako půjčku od státu bude pak student splácet po dokončení studia. Plán je nezávazný, ministerstvo má v průběhu roku 2011 nechat zpracovat věcný záměr zákona.

Nové vládě s účastí TOP 09 pomůže článek Listiny základních práv, podle něhož je bezplatné veřejné školství zaručeno jen na školách základních a středních.

Na školách vysokých je bezplatné jen podle možností společnosti a podle schopností občana. Zavedení školného na vysokých školách tu nebrání žádná ústavní překážka.

Ke školnému je ale politická alternativa – bezplatné vysoké školství. Na jeho koncepci a na způsobech financování škol se podíleli četní akademici, i pravcoví. Na číslech a faktech prokazovali, že průběžná či zpětná finanční spoluúčast studentů není vhodná. Poškodila by ty, kdo po škole začínají a zakládají rodiny.